

TEORI

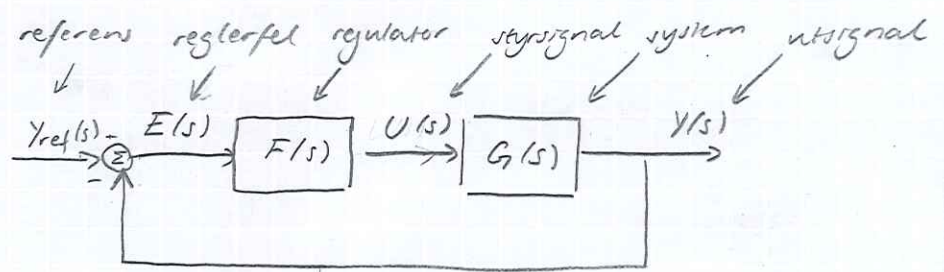
SENAST:

- Laplace TF
- Poler / NS
- Stegsvär
- Slutvärdessatsen
- Återkoppling

IDAG:

- Överföringsfunktioner
- Statistiska fel
- PID-reglering

Beh s. 43-64

• ÖVERFÖRINGSFUNKTION $Y_{ref} \rightarrow Y$

$$Y(s) = G(s) \cdot U(s) = G(s) \cdot F(s) E(s) =$$

$$= G(s) F(s) (Y_{ref}(s) - Y(s))$$

$$Y(s) + G(s) F(s) Y(s) = G(s) F(s) Y_{ref}(s)$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{G(s) F(s)}{1 + G(s) F(s)} Y_{ref}(s)$$

DET SLUTNA SYSTEMET G_{CL}

DET SLUTNA SYSTEMET!

Kom ihåg!
Bara det multi-
plieras i
Laplace-domän!

$G_0 = G(s) F(s)$ DET ÖPPNA SYSTEMET (ÖVERFÖRINGSFUNKTION $E \rightarrow Y$)

Vi har:

$$G_{CL} = \frac{G_0}{1 + G_0}$$

vad den här kursen går ut på!

• DESIGNA REGULATORN $F(s)$

PID-regulatorn

PROPORTIONELL

$$t: K_P e(t)$$

$$L: K_P E(s)$$

NU!

- + snabbt
- ger statistiskt fel

INTEGRERANDE

$$t: K_I \int_0^t e(\tau) d\tau$$

$$L: K_I \frac{1}{s} E(s)$$

DÅTID

- + eliminerar statiskt fel
- = minskar "stabilitetsmarginalen" / ökar "svängighet"

DERIVERANDE

$$t: K_D \frac{de(t)}{dt}$$

$$L: K_D s E(s)$$

FRAMTID

- + stabiliserande
- känslig för bms

$$\Rightarrow \text{Regulator: } F(s) = K_P + K_I \frac{1}{s} + K_D s$$

LAB 1 om PID!!

13.25

MÅL: + Analysera stegsvvar
+ Tolka PID-parametrar

- i) P
- ii) PI
- iii) PD
- iv) PID

Vi kontrollerar:

1) STATISKT FEL

- A & D har statistiskt fel
- I-del eliminerar statistiskt fel

- ⇒ A, B ⇔ i), iii)
- C, D ⇔ ii), iv)

2) SVÄNGNINGAR

- D-del minskar svängningar
- B mer svängigt än A

- ⇒ A ⇔ iii) B ⇔ i)

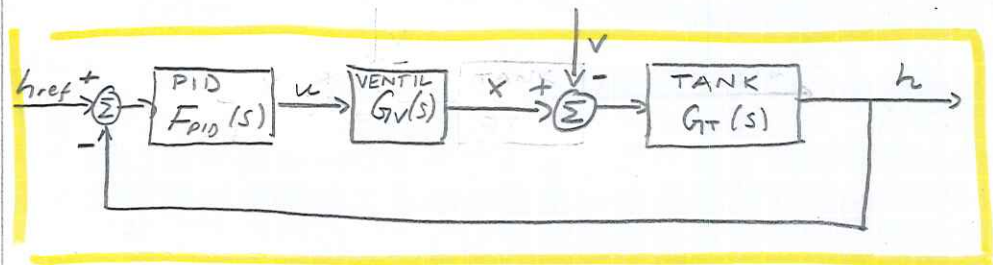
- D mer svängigt än C

- ⇒ D ⇔ ii) C ⇔ iv)

13.1 MÅL: Modellera, jämföra P- och PI-regulatorer

- a) modellera systemet (signaler, TF)
- b) hitta koefficienter från stegsvvar
- c) beräkna överföringsfunktioner
- d) hur beror polerna på P-regulatorn $F(s) = K$?
- e) statistiskt fel med P-regulator
- f) statistiskt fel med PI-regulator

- a) • UTSIGNAL $y(t)$: här $h(t)$ GES AV REGULATORN
- INSIGNAL $u(t)$ här: $u(t) \xrightarrow{\text{ventil}} x(t)$
- STÖRSIGNAL $v(t)$ här $v(t)$ ↑
INSIGNAL TILL
TANKSYSTEMET
- REFERENS $y_{ref}(t)$ här $h_{ref}(t)$

* Störnsignalen v subtraheras från x , och det är differensen som påverkar utsignalen via tankens dynamik. Notera skillnaden mot uppgift 2.17, där störnsignalen påverkar systemet direkt. (4)

3.1 a) forts.

• Hitta G_T :

massbalans: (se fotnot)

volym $\rightarrow \frac{dV(t)}{dt} = q_{in}(t) - q_{ut}(t) = x(t) - v(t)$

$V(t) = A \cdot h(t) = \{A = 1 \text{ m}^2\} = h(t)$

$\Rightarrow \frac{dh(t)}{dt} = x(t) - v(t)$

$\mathcal{L} : sH(s) = X(s) - V(s)$

$\Rightarrow H(s) = \frac{1}{s} (X(s) - V(s))$
 $G_T(s)$

! DETTA ÄR EN ENKEL INTEGRATOR

5) $G_v(s) = \frac{k_v}{1+Ts}$ STEGVAR GIVET \swarrow SÖKES: k_v, T

1) FÖRSTÄRKNING

• Läser av: $\lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = 2$ (1)

Slutvärdessatsen:

$\lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = \lim_{s \rightarrow 0} s X(s) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot G_v(s) U(s) =$

$= \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{k_v}{1+Ts} \cdot \frac{1}{s} = k_v$ (2)

(1) = (2) $\Rightarrow k_v = 2$

G_v ENHETSSTEG

5

2) HITTA TIDSKONSTANT T

- 1) hitta formel för $x(t)$
- 2) jämför med stegsvar, identifiera T

$G_v(s)$ är överföringsfun $u \rightarrow x$

$G_v(s) = \frac{2}{1+Ts} = \frac{2}{T} \cdot \frac{1}{s+1/T}$

Stegsvaret blir (TABELL s. 234):

$x(t) = 2(1 - e^{-t/T})$ (A.33)

vid $t=T : x(T) = 2(1 - e^{-1}) \approx 2 \cdot 0,63 = 1,26$

läs av $x(T) = 1,26 \Rightarrow T \approx 5$

$\Rightarrow G_v(s) = \frac{2}{1+5s}$

- T är typiskt sett tiden det tar att nå 63% av slutvärdet
- $T \approx \frac{1}{\omega_0}$ ω_0 : avstånd till origo
- litet T \Rightarrow snabbt system

se s. 49-50

c) Överföringsfunktion $h_{ref} \rightarrow h$

$H(s) = G_T(s) (X(s) - V(s)) =$

$= G_T(s) (G_v(s) U(s) - V(s)) =$

$= G_T(s) (G_v(s) F(s) (H_{ref}(s) - H(s)) - V(s))$

6

3.1 c) forts.

(släpper (s)-notationen!)

$$H + G_T G_V F H = G_T G_V F H_{ref} - G_T V$$

$$H(1 + G_T G_V F) = G_T G_V F H_{ref} - G_T V$$

$$\Rightarrow H(s) = \frac{G_T(s) G_V(s) F(s)}{1 + G_T(s) G_V(s) F(s)} H_{ref}(s)$$

↪ verifiera samma nämnare
Låt $F = \frac{P_F}{Q_F}$ $G_V = \frac{P_V}{Q_V}$ $G_T = \frac{P_T}{Q_T}$

$$G_{cl} = \frac{P_T P_V P_F}{Q_T Q_V Q_F + P_T P_V P_F}$$

$$G_{dist} = \frac{P_T}{Q_T + \frac{P_T P_V P_F}{Q_V Q_F}} = \frac{P_T Q_V Q_F}{Q_T Q_V Q_F + P_T P_V P_F}$$

$$- \frac{G_T(s)}{1 + G_T(s) G_V(s) F(s)} V(s) \quad (*)$$

$G_{Dist}: V \rightarrow H$

Samma nämnare → samma poler

- (d)
- 1) HITA EKV. FÖR POLER $p(K)$
 - 2) HITA GRÄNSER FRÅN FIGUR
 - 3) HITA MAXIMALT K

1) Givet: P-regulator $F(s) = K$

$$\Rightarrow G_{cl}(s) = \frac{G_T(s) G_V(s) K}{1 + G_T(s) G_V(s) K}$$

Poler: nämnaren = 0

$$1 + G_T(s) G_V(s) K = 0$$

$$1 + \frac{1}{s} \cdot \frac{2}{1+5s} K = 0$$

$$s(1+5s) + 2K = 0$$

$$5s^2 + s + 2K = 0$$

OBS! alla koeff. > 0
↳ poler i VHP!

$$s^2 + \frac{1}{5}s + \frac{2}{5}K = 0$$

$$p_{1,2} = -\frac{1}{10} \pm \sqrt{\left(\frac{1}{10}\right)^2 - \frac{2K}{5}}$$

2) Gränser: $\text{Re}(p) < 0$ ($\text{Re}(p) > -3$?)

Gräns ges av rätt linje med lutning ±1

$$\Leftrightarrow |Im(p)| \leq |Re(p)|$$

BEGRÄNSA VINKELN ϕ , DVS BEGRÄNSA "SVÄNGIGHETEN" (HÄR 5% ÖVERSLÄNG)

3) för tillräckligt stora K : $\left(\frac{1}{10}\right)^2 - \frac{2K}{5} < 0$

$$\Rightarrow \sqrt{\left(\frac{1}{10}\right)^2 - \frac{2K}{5}} \text{ imag. mäkt!}$$

$$\Rightarrow \text{Re}(s) = -\frac{1}{10} \quad \text{Im}(s) = \pm \sqrt{\left(\frac{1}{10}\right)^2 - \frac{2K}{5}}$$

VILLKOR: $|Re(s)| \geq |Im(s)|$

$$\Rightarrow \frac{1}{100} \geq \left| \frac{1}{100} - \frac{2K}{5} \right| = \frac{2K}{5} - \frac{1}{100}$$

$$2K \leq \frac{10}{100} \Rightarrow K \leq \frac{1}{20} \quad \textcircled{8}$$

⑦

3.1.

(c) Steg i $v \rightarrow$ förändring i h

Vi har: $H(s) = G_{CL}(s)H_{ref}(s) - G_{dist}(s)V(s)$

- * INTRESSERADE AV V: S PÅVERKAN
- * SYSTEMET LINJÄRT

\hookrightarrow SÄTT $H_{ref} = 0$; $H(s) = -G_{dist}(s)V(s)$ (*)
W.L.O.G. $H_{ref} = 0$

Slutvärdesatsen:

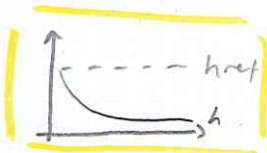
$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{t \rightarrow \infty} (h_{ref}(t) - h(t)) = -\lim_{s \rightarrow 0} sH(s) =$

$= \{ (*), V(s) = \frac{1}{s}, F_{PID} = K, G_{dist} \text{ FRÅN c) } \}$
↑
enhetssteg

$= \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{G_T}{1 + G_T G_V K} \cdot \frac{1}{s} = \{ \text{FRÅN (a) 3) } \} =$

$= \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1/s}{1 + \frac{1}{s} \cdot \frac{2}{1+s} \cdot K} = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1}{s + \frac{2K}{1+s}} = \frac{1}{2K}$

\Rightarrow Stationära felet: $\frac{1}{2K}$

(f) MED PI-REGULATOR FÅS INGET STATIONÄRT FEL!

Varför?

$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = -\lim_{s \rightarrow 0} sH(s) = \{ (*), V(s) = \frac{1}{s}, F_{PID} = K + \frac{K_I}{s} \} =$

$= \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{1}{s} \cdot \frac{1}{1 + \frac{1}{s} \cdot \frac{2}{1+s} \cdot (K + \frac{K_I}{s})} \cdot \frac{1}{s} =$

: skyffla allt i nämnaren!

$= \lim_{s \rightarrow 0} \frac{s}{s^2 \frac{2K}{1+s} (Ks + K_I)} = 0$